

REŠERŠ A INFOZDROJE

Mária Sárossyová

www.pulib.sk

Čo je rešerš

- Rešerš je **vyhľadávanie údajov** na určitú tému v publikovanej literatúre, ako aj **súhrn** či prehľad týchto údajov.
- Výsledkom rešeršnej činnosti je **zoznam bibliografických údajov o dokumentoch**, ktorý obsahuje základné bibliografické údaje (autor, názov, miesto a rok vydania) a prípadne i ďalší popis (kľúčové slová, abstrakt) vyhladaných informačných zdrojov.

Ako správne vyhľadávať

- Prvým krokom je výber vhodných **klúčových slov**, ktoré vyjadrujú obsah stanovenej témy. Nemusia vychádzať priamo z názvu témy, ale je možné ich nahradiť aj rôznymi synonymami alebo bežne používanými termínmi.
- Klúčové slová zadávame postupne a v jazyku používanej databázy alebo katalógu.

Príklad:

Téma: Starnutie populácie na Slovensku.

Klúčové slová: starnutie, starnutie populácie Slovensko (aging, population aging, Slovakia)

Synonymá a príbuzné termíny: seniori, starší ľudia, starší človek, sociálna politika (seniors, elderly, social policy)

Ako správne vyhľadávať

- Je možné, že pri zadaní všeobecných kľúčových slov nám databáza vyhľadá obrovské množstvo vyhľadaných údajov. Pomocou **booleovských (logických) operátorov, špeciálnych znakov a filtrov** môžeme vyhľadávanie presnejšie vymedziť a zacieliť.

Ako správne vyhľadávať

Základné **booleovské operátory** môžeme zapísať anglickým slovom alebo pomocou nasledujúcich konvencií:

- ▶ **AND + &** (znamienko plus alebo znak ampersand)
 - ▶ *Logický súčin* - vo vyhľadanom dokumente sa budú nachádzať všetky zadané kľúčové slová, napr. *Univerzitná AND knižnica*

Ako správne vyhľadávať

► **OR** | (dlhá zvislá čiara)

- *Logický súčet* - vyhľadajú sa zdroje, ktoré obsahujú jedno alebo druhé, alebo obidve vyhľadávané kľúčové slová. Vyhľadávanie sa rozširuje. Je vhodné ho použiť pri zameniteľných alebo podobných slovách či synonymách, napr. *senior OR older*

► **NOT** ~ (vlnovka, tilda)

- *Logická negácia* - vylúčime termíny, ktoré nechceme. NOT znižuje počet vyhľadaných záznamov, napr. *starnutie NOT starý*

Ako správne vyhľadávať

Špeciálne znaky:

- ***** – hviezdička sa používa namiesto jedného alebo viacerých znakov na konci výrazu, napr. pomocou výrazu *univerzit** vyhladáme slová: *univerzita, univerzitná, univerzitný*
- **?** – otáznik nahrádza jeden alebo viac ľubovoľných znakov na konkrétnom mieste slova. Využíva sa napr. pri rozdielnom pravopise britskej a americkej angličtiny, napr. pomocou výrazu *col?r* vyhladáme termíny: *color, colour* ale aj *Collier*
- **#** – mriežka nahrádza presne jeden znak pri slovách s rôznym pravopisom, kedy jedna verzia slova má o jeden znak viac, než druhá verzia toho slova, napr. použitím výrazu *t#eológia* vyhladáme: *theológia* aj *teológia*

Ako správne vyhľadávať

- **!** – výkričník sa môže použiť na nájdenie záznamov so slovom, v ktorom sa môže líšiť jediný znak, *napr. zadaním filo!ofia nájdeme slová filozofia, aj filozofia*
- **()** – zátvorkami stanovujeme prioritu – požiadavky v zátvorkách budú spracované ako prvé, *napr. (senior NOT old) AND (social policy)*

Ako správne vyhľadávať

- Ak sa nám aj napriek týmto logickým operátorom a špeciálnym znakom vyhľadá priveľa záznamov, je vhodné vyhľadávanie spresniť použitím **filtrov**, kam patria:
 - rok vydania,
 - autor,
 - vydavateľ,
 - jazyk,
 - druh dokumentu (kniha, článok v časopise),
 - fulltext a pod.

Ako správne vyhľadávať

- V prípade, že nám nájdený zoznam dokumentov vyhovuje, môžeme s ním ďalej pracovať.
- Môžeme si ho:
 - vytlačiť,
 - uložiť do osobnej schránky,
 - zaslať na emailovú adresu.

(Možnosti sa v jednotlivých databázach a katalógoch líšia.)

Kde vyhľadávať?

- Univerzitná knižnica PU na svojej webovej stránke www.pulib.sk v sekcii **Infozdroje** zabezpečuje prístup do mnohých plnotextových elektronických informačných zdrojov, databáz a katalógov.
- **V rámci PU je prístup do platených infozdrojov voľný**, vzdialený prístup k databázam je zabezpečený cez službu **EzProxy** na základe autentifikačných údajov (prihlasovacie meno a heslo) z knižničného systému UK PU.

Kde vyhľadávať?

- Veľkým prínosom pri hľadaní informačných zdrojov je **Centrálny vyhľadávací portál UK PU SUMMON**. Cez túto discovery službu vyhľadávame vo všetkých online e-zdrojoch dostupných na univerzite. Okrem jednoduchého je k dispozícii aj rozšírené vyhľadávanie.
- Ďalej sú prístupné plnotextové zahraničné databázy a citačné indexy, napr. **Web of Science, Scopus, ProQuest Central, Ebsco a mnoho ďalších**.
- **Slovenská knižnica** (www.kis3g.sk) pomáha pri vyhľadávaní v slovenskej literatúre.
- Pre študentov FZO sú veľkými pomocníkmi pri vyhľadávaní literatúry **Slovenská lekárska knižnica a Bibliographia Medica Čechoslovaca**.

Študenti si rešerše vyhotovujú **sami (bezplatne)**.

Konzultácie sú možné v Multimedialnej a databázovej študovni alebo e-mailom na adrese **mds@pulib.sk**.